

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Тернопільський фаховий коледж харчових технологій і торгівлі

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

Людмила КРУКЕВИЧ

« 31 » 08 2023 р.

Наказ № 81-0 31.08.2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок розробки та затвердження
навчальних планів підготовки здобувачів
освіти освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра у
Тернопільському фаховому коледжі харчових
технологій і торгівлі**

I. Загальні положення та основні терміни

1.1. Положення про розроблення навчальних планів підготовки здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра у Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і торгівлі регламентує порядок формування, затвердження та впровадження навчальних планів підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр» у коледжі.

1.2. Положення розроблене на підставі до законів України «Про освіту» від 05.09.2017р. № 2145 – VIII, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019р. № 2745 – VIII (далі – Закон 2745), «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. № 1556 – VII (далі – Закон 1556), Положення про акредитацію освітньо професійних програм фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 №749, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2021р. за №1608/37230, інших нормативно-правових актів у сфері фахової передвищої освіти, Методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійних програм та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, МОН ДСЯО 2022 рік.

1.3. Коледж на підставі відповідної Освітньо-професійної програми за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг освітніх компонентів в годинах та кредитах ЄКТС, послідовність вивчення освітніх компонентів, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

1.4. Основні терміни:

1.4.1. Фахова передвища освіта - сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі фахової передвищої освіти у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях фахової передвищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти.

1.4.2. Галузь знань - основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

1.4.3. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) - система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі фахової передвищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній

мобільності здобувачів фахової передвищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання та обліковується у кредитах ЄКТС.

1.4.4. Здобувачі фахової передвищої освіти - особи, які навчаються у закладі фахової передвищої освіти на певному рівні фахової передвищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

1.4.5. Кваліфікація - офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів фахової передвищої освіти, що засвідчується відповідним документом про фахову передвищу освіту.

1.4.6. Компетентність - динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні фахової передвищої освіти.

1.4.7. Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ЄКТС) - одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС (на старших курсах).

1.4.8. Освітньо-професійна програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні фахової передвищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня фахової передвищої освіти.

1.4.9. Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

1.4.10. Навчальний план – це нормативний документ закладу фахової передвищої освіти, який складається на підставі освітньо-професійної програми і визначає перелік та обсяг обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх

обсяг, графік освітнього процесу, форми та засоби проведення поточного і підсумкового контролю.

1.4.11. Робочий навчальний план – це похідний документ навчального плану, який розробляється на кожний навчальний рік, у якому конкретизується планування навчальної роботи, передбаченої навчальним планом.

2. Структура навчального плану

Основними структурними елементами навчального плану є:

- загальні реквізити;
- графік освітнього процесу;
- перелік обов'язкових компонентів;
- вибіркові компоненти;
- практична підготовка;
- Державна підсумкова атестація (на основі базової загальної середньої освіти);
- атестація здобувачів фахової передвищої освіти;
- план освітнього процесу;
- перелік необхідних лабораторій та кабінетів для забезпечення освітнього процесу;
- пояснення до навчального плану.

Навчальні плани у Коледжі складаються на рівні фахової передвищої освіти: фаховий молодший бакалавр.

2.1. Загальні відомості.

- повна назва органу управління, до сфери управління якого належить заклад освіти (Міністерство освіти і науки України);
- повна назва закладу фахової передвищої освіти;
- вид плану (навчальний);
- освітньо-професійний ступінь (фаховий молодший бакалавр);
- назва освітньо-професійної програми;
- шифр та найменування галузі знань;
- код та найменування спеціальності;
- форма здобуття фахової передвищої освіти;
- назва освітньої кваліфікації;
- термін підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (в роках);
- рівень освіти, на основі якого здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти;
- гриф «ЗАТВЕРДЖУЮ» з підписом керівника закладу фахової передвищої освіти із зазначенням дати та скріпленням печаткою закладу освіти;

- навчальний план погоджується Методичною радою із зазначенням дати погодження і номеру протоколу.

Додатком до навчального плану є Каталог вибірових освітніх компонентів.

2.2. Графік освітнього процесу.

У графіку освітнього процесу обов'язково визначаються роки (курси) навчання за відповідною освітньо-професійною програмою, на кожний з яких передбачається обсяг теоретичного навчання, види та терміни практик, терміни підсумкового контролю, канікул, атестації. Вводяться відповідні позначки для названих складових. Наводиться таблиця зведеного бюджету часу (в тижнях), яка в залежності від схеми підготовки фахівців може мати декілька варіантів.

Графік освітнього процесу для здобувачів фахової передвищої освіти (денної форми навчання) розробляється з урахуванням наступного:

2.2.1.1. Тривалість навчального року для здобувачів фахової передвищої освіти:

а) освітнього рівня фаховий молодший бакалавр, як правило, складає 52 тижні, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул (крім останнього року навчання, тривалість якого, як правило, складає 42 тижні, з яких 2 тижні канікули для здобувачів освіти, що навчаються 2 роки та 21 тиждень, з яких 2 тижні канікули для здобувачів освіти, що навчаються 2,5 роки);

2.2.1.2. Тривалість теоретичного навчання, обов'язкової практичної підготовки, підсумкового контролю, виконання індивідуальних завдань та підготовки до атестації, як правило, складає 40 тижнів на рік.

2.2.1.3. Тривалість теоретичного навчання впродовж періоду навчання визначається як різниця його загальної тривалості та підсумкового контролю, практик, атестацій.

2.2.1.4. Тривалість підсумкового контролю визначається з розрахунку: як правило, не менше 2-3 дні на один екзамен.

2.2.1.5. На атестацію на останньому році навчання, як правило, відводиться 1 тиждень.

2.3. План освітнього процесу.

Даний документ повинен включати відомості про:

- а) назви освітніх компонентів обов'язкової частини;
- б) назви освітніх компонентів вибіркової частини програми (цикли дисциплін вільного вибору здобувача освіти);

- в) форми семестрового контролю (екзамени, заліки);
- г) кількість кредитів ЄКТС, встановлених освітнім компонентам;
- д) розподіл загального обсягу годин, закріплених за освітніми компонентами, на аудиторні (лекції, лабораторні, семінарські, практичні) та самостійну роботу здобувачів освіти;
- е) кількість тижнів у кожному семестрі;
- ж) загальну кількість годин тижневого навантаження;
- з) кількість курсових робіт (проектів).

3. Змістовність навчального плану

3.1. Змістовність навчального плану визначається Освітньо-професійною програмою.

3.2. Навчальні плани згідно Освітньо-професійних програм підготовки здобувачів ступенів фахової передвищої освіти фахового молодшого бакалавра складаються з обов'язкових освітніх компонентів, що формують загальні компетентності і з обов'язкових освітніх компонентів, що формують спеціальні компетентності і з блоку вибіркових освітніх компонентів.

3.3 При розробленні навчального плану з урахуванням освітніх компонентів, рекомендованих типовими ОПП за спеціальностями та типовими навчальними планами, враховувати, що кількість освітніх компонентів на навчальний рік не повинна перевищувати 16-17;

1) навчальні дисципліни і практики плануються, як правило, в обсязі трьох і більше кредитів ЄКТС;

2) 60 кредитів ЄКТС відповідають навчальному навантаженню повного навчального року. Обсяг одного кредиту ЄКТС складає 30 годин;

3) семестрам можуть встановлюватись по 30 кредитів;

4) кредити відповідають складовим навчального плану (освітнім компонентам, практикам, курсовим роботам (проектам));

5) розподіл аудиторних годин між лекціями, практичними, семінарськими, лабораторними заняттями, а також між тижнями теоретичного навчання здійснює коледж. При цьому максимальне тижневе аудиторне навантаження, як правило, не повинно перевищувати: фахового молодшого бакалавра – 34 години. Для спеціальностей, термін навчання за якими на основі базової середньої освіти не перевищує 3,5 роки, граничне тижневе навантаження студентам може бути збільшено до 36 год у межах санітарно-гігієнічних норм. Частина годин з предмета «Фізична культура» (2 год на тиждень) не враховують під час визначення гранично допустимого тижневого навантаження

студентів (наказ МОН від 01.06.2018 № 570). Складання заліків, як правило, проводиться на останньому занятті;

6) кількість курсових робіт/проектів (як правило їх один-два для ступеня фахової передвищої освіти фаховий молодший бакалавр;

7) кількість кредитів для освітніх компонентів за вибором здобувача освіти рівня фаховий молодший бакалавр складає 10%;

8) на 1-2 курсах проводиться загальноосвітня підготовка здобувачів освіти, де на всіх спеціальностях вивчаються навчальні предмети, необхідні для отримання повної загальної середньої освіти. Освітні компоненти ОПП, що інтегруються з навчальними предметами профільної середньої освіти, позначаються*. Такі освітні компоненти відображають у плані освітнього процесу і у частині профільної середньої освіти, і у частині освітньо-професійної підготовки. У цьому випадку аудиторні години навчальних предметів профільної середньої освіти, що відображені двічі у плані освітнього процесу (і у частині профільної середньої освіти, і у частині освітньо-професійної підготовки) не рахують двічі і не вивчають двічі.

9) на 2-х-3-х курсах згідно з навчальними планами відповідно до спеціальностей проводяться навчальні практики для отримання освітніх компетентностей, які дозволяють здобувачам освіти отримати відповідні навички та вміння по обраній спеціальності;

10) на 3-х-4-х курсах згідно з навчальними планами відповідно до спеціальностей проводяться виробничі, технологічні та переддипломні практики, на яких закріплюються навички, отримані в період навчальних практик та відбувається стажування на відповідних посадах (при проведенні переддипломних практик).

4. Порядок розробки та затвердження навчального плану

4.1. Процес розробки та затвердження навчального плану проходить наступні етапи:

Проект навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра розробляється групою у складі голови випускової циклової комісії, робочої групи та цикловою комісією на весь період навчання з обов'язковим дотриманням вимог стандарту фахової передвищої освіти (при його наявності), а також керуючись вимогами забезпечення якості фахової передвищої освіти, стратегією розвитку Тернопільського фахового коледжу харчових технологій і торгівлі і концепцією освітньої діяльності Тернопільського фахового коледжу

харчових технологій і торгівлі, відповідними рішеннями Педагогічної ради коледжу, відповідної циклової комісії зі спеціальності.

4.2. Методичному кабінету і завідувачам відділень по спеціальності встановлюється термін для експертизи відповідного навчального плану (2 тижні).

4.3. Заступник директора з навчальної роботи погоджує навчальний план.

4.4. Заступник директора з навчальної роботи вносить навчальний план на затвердження Педагогічної ради коледжу. Після затвердження Педагогічною радою коледжу, він затверджується Головою Педагогічної ради директором коледжу.

4.5. Рішення Педагогічної ради коледжу про затвердження навчального плану вводиться в дію наказом директора коледжу.

5. Зміст та структура робочого навчального плану

5.1. З метою удосконалення змісту навчання, конкретизації планування освітнього процесу, своєчасного внесення змін на виконання наказів та розпоряджень МОН, рішень педагогічної ради, врахування регіональних потреб і вимог замовників фахівців, закріплення освітніх компонентів за певними цикловими комісіями щорічно, складаються (або коригуються) робочі навчальні плани на наступний навчальний рік.

5.2. Робочі навчальні плани складаються окремо для кожного ступеня фахової передвищої освіти, освітньо-професійної програми, курсу та форми навчання.

5.3. У робочому навчальному плані можливі незначні зміни у порівнянні із навчальним планом, які відповідають більш ефективній реалізації навчального плану виходячи з поточного стану та завдань функціонування й життєдіяльності коледжу, кліматичних, фінансових змін чи інших суспільних викликів.

5.4. Робочий навчальний план складається з наступних розділів:

- загальні реквізити;
- посилання на графік освітнього процесу;
- план освітнього процесу;
- види практики;
- грифи затвердження та погодження.

5.5. Загальні реквізити включають: ступінь фахової передвищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, курс та форма навчання.

5.6. Посилання на графік освітнього процесу включає дату на номер протоколу Педагогічної ради коледжу, на якому графік був затверджений.

5.7. План освітнього процесу на основі розробленого і затвердженого навчального плану для відповідного курсу і ступеня фахової передвищої освіти повинен включати відомості про:

- 1) назви освітніх компонентів (предметів) обов'язкової частини;
- 2) назви освітніх компонентів вибіркової частини програми (цикли освітніх компонентів вільного вибору здобувача освіти);
- 3) назви позакредитних дисциплін;
- 4) форми семестрового контролю (екзамени, заліки, курсові проєкти/роботи);
- 5) кількість кредитів ЄКТС, встановлених освітнім компонентам;
- 6) розподіл загального обсягу годин, закріплених за освітніми компонентами (предметами), на аудиторні (лекції, лабораторні, семінарські, практичні) та самостійну роботу здобувачів освіти;
- 7) кількість курсових робіт (проєктів) передбачених в навчальних планах складає 1-2 на відповідних спеціальностях;
- 8) прізвища викладачів, які викладають освітні компоненти (предмети).

5.8. Робочий навчальний план повинен містити назви практики і кількість годин для них та форми контролю.

5.9. Робочий навчальний план містить обсяг годин посеместрово, кількість годин на тиждень, кількість годин для консультацій.

5.10. Робочі навчальні плани готуються завідувачами відділень по спеціальності та затверджуються директором та заступником директора з навчальної роботи.

6. Порядок розробки та затвердження робочого навчального плану

Розробка та затвердження робочого навчального плану передбачає наступні етапи:

6.1. Робочий навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра готує завідувач відділення по спеціальності для кожного курсу навчання окремо.

6.2. Завідувач відділення по спеціальності передає на перевірку до заступника директора з навчальної роботи, як правило, не пізніше 01 червня відповідного року, сформований робочий навчальний план на наступний навчальний рік.

6.3. Після перевірки робочого навчального плану з візою заступника директора з навчальної роботи зберігається у відділенні до остаточного розподілу педагогічного навантаження і до затвердження Педагогічною радою

коледжу зведеного графіку освітнього процесу.

6.4. Після затвердження директором, заступником директора з навчальної роботи оригінали робочих навчальних планів зберігаються у заступника директора з навчальної роботи та у завідувачів відділення.

Розглянуто і затверджено
на засіданні Педагогічної ради
протокол № 1
від «31» серпня 2023 р.